

Statut rozhodčích

jak vyplývá ze změn provedených usnesením L1/2008

Článek 1 – Úvodní ustanovení

1. Tento statut upravuje organizaci rozhodčích v Šachovém svazu České republiky (dále jen „ŠSČR“).
2. K výkladu sporných ustanovení tohoto statutu je oprávněna výhradně Komise rozhodčích ŠSČR (dále jen „KR ŠSČR“).

Článek 2 – Rozhodčí

1. Rozhodčím se pro potřeby tohoto statutu rozumí osoba s platnou rozhodcovskou třídou. Ustanovení Statutu se přiměřeně použijí i na osoby, které vykonávají funkci rozhodčího ve smyslu Pravidel Šachu FIDE a Soutěžního řádu ŠSČR a nemají platnou třídu rozhodčího.
2. Každý rozhodčí musí být registrovaným členem ŠSČR.

Článek 3 – Komise rozhodčích

1. Agendu spojenou s realizací toho Statutu vykonávají komise rozhodčích.
2. KR ŠSČR je orgánem ŠSČR s celostátní územní působností.
3. Komise rozhodčích krajského šachového svazu (dále jen „KR KŠS“) je orgánem příslušného krajského šachového svazu (dále jen „KŠS“). KR KŠS vykonává své pravomoci v rámci příslušného KŠS.
4. Není-li KR KŠS v KŠS ustavena, vykonává její agendu výkonný výbor příslušného KŠS.

Článek 4 – Klasifikace rozhodčích

1. Rozhodčí jsou zařazováni do klasifikačních tříd.
2. Klasifikační třídy jsou:
 - a) Rozhodčí III. třídy (dále jen „R3“)
 - b) Rozhodčí II. třídy (dále jen „R2“)
 - c) Rozhodčí I. třídy (dále jen „R1“)
 - d) Ústřední rozhodčí (dále jen „ÚR“)
 - e) Mezinárodní tituly rozhodčích (udělované FIDE).
3. Třídy R3, R2 a R1 se získávají na základě školení. Bližší podmínky školení stanoví KR ŠSČR ve Směrnici pro přípravu rozhodčích všech tříd.
4. Třídu ÚR uděluje KR ŠSČR. Na udělení této třídy není právní nárok.
5. Udělování mezinárodních titulů rozhodčích (FIDE Arbiter, International Arbiter) se řídí legislativou FIDE. Pro potřeby posuzování oprávnění k řízení utkání se nositelé mezinárodních titulů rozhodčích považují za nositele třídy ÚR.

Článek 5 – Klasifikační třídy

1. R3 zná zejména Pravidla šachu FIDE a Soutěžní řád ŠSČR. Minimální věk pro účast na školení R3 je 15 let. R3 působí především na místní a oddílové úrovni a při turnajích náborového charakteru.
2. R2 zná Pravidla šachu FIDE a legislativu ŠSČR. Je schopen řídit turnaje hrané švýcarským systémem. Minimální věk pro účast na školení R2 je 16 let. Podmínkou pro účast na školení není předchozí získání R3 ani rozhodcovská praxe. R2 působí především na úrovni KŠS a v mládežnických soutěžích.

3. R1 zná veškerou legislativu FIDE i ŠSČR. Je schopen řídit široký okruh soutěží. Podmínkou pro účast na školení je předchozí získání třídy R2 a nejméně 3 roky rozhodcovské praxe jako R2. R1 působí zejména v soutěžích pořádaných ŠSČR.
4. ÚR zná veškerou legislativu FIDE i ŠSČR. Je schopen řídit všechny soutěže. Podmínkou pro podání žádosti o udělení třídy ÚR jsou nejméně 4 roky praxe jako R1.
5. KR ŠSČR je oprávněna v případech hodných zvláštního zřetele prominout uchazeči nesplnění některých požadavků a udělit mu rozhodcovskou třídu i tehdy, když dosud v plném rozsahu nevykonal předepsanou praxi. Při rozhodování o výjimce přihlíží komise zejména k dosavadní rozhodcovské praxi uchazeče (počet a kvalita odřízených akcí).
6. KR KŠS je oprávněna připustit ke zkoušce R2 i toho uchazeče, který již dovršil 15 let, ale dosud nesplňuje požadavek minimálního věku pro R2. Vykonal-li takový uchazeč zkoušku úspěšně, bude mu třída R2 udělena v den jeho šestnáctých narozenin. Toto ustanovení se použije obdobně, je-li pořadatelem školení R2 KR ŠSČR.
7. Pro potřeby prokazování praxe si rozhodčí vhodným způsobem vedou záznam o své činnosti.

Článek 6 – Oprávnění rozhodčích k řízení soutěží

1. ÚR je oprávněn řídit všechny soutěže pořádané ŠSČR i KŠS.
2. R1 je oprávněn řídit utkání 1. Ligy dospělých a všechny nižší soutěže družstev. Všechny soutěže mládeže pořádané ŠSČR. Všechny soutěže pořádané KŠS.
3. R2 je oprávněn řídit všechny soutěže mládeže. Rovněž je oprávněn řídit všechny soutěže pořádané KŠS.
4. R3 je oprávněn řídit soutěže družstev pořádané KŠS a všechny soutěže mládeže pořádané KŠS.
5. KR ŠSČR je oprávněna v případech hodných zvláštního zřetele umožnit řízení utkání i tomu rozhodčímu, který nemá potřebnou klasifikační třídu. Při rozhodování o výjimce přihlíží komise zejména k dosavadní rozhodcovské praxi uchazeče (počet a kvalita odřízených akcí).

Článek 7 – Delegování rozhodčích

1. Rozhodčí mistrovských akcí ŠSČR deleguje KR ŠSČR. Rozhodčí mistrovských akcí KŠS deleguje KR KŠS.
2. Rozhodčí nemistrovských akcí vybírá pořadatel.
3. Při delegování rozhodčích vybírá komise rozhodčích vhodné kandidáty z okruhu těch rozhodčích, kteří jsou oprávněni v dané soutěži působit (čl. 6). Hlavním kritériem výběru je zájem na tom, aby byla utkání řízena co možná nejvyššími rozhodčími.
4. Žádný rozhodčí nemá právní nárok na to, aby byl delegován. Zejména pak není možné domáhat se delegace pouze na základě získané třídy rozhodčího.

Článek 8 – Návrhy na udělení tříd

KR ŠSČR vydá směrnici, v níž stanoví požadavky na uchazeče o třídu ÚR a o mezinárodní tituly rozhodčích. Ve směrnici se též stanoví pravidla pro řízení před KR ŠSČR v těchto věcech.

Článek 9 – Kárná pravomoc

1. Komise rozhodčích vykonávají kárnou pravomoc nad rozhodčími, kteří spadají do jejich působnosti.
2. Do působnosti KR ŠSČR spadají všichni nositelé mezinárodních titulů, ÚR a R1 registrovaní v ŠSČR a všichni rozhodčí, kteří nejsou registrovaní v žádném oddíle. Do působnosti KR KŠS spadají všichni nositelé R2 a R3 registrovaní v některém z oddílů příslušného KŠS.

3. Svou kárnou pravomoc uplatňuje komise rozhodčích vůči tomu rozhodčímu, jehož výkon funkce rozhodčího dlouhodobě neodpovídá požadavkům.
4. Kárnou pravomoc uplatňuje komise rozhodčích rovněž vůči tomu rozhodčímu, který při výkonu své funkce nebo v souvislosti s ním porušil povinnost vyplývající z příslušných sportovně-technických dokumentů.
5. Na výzvu komise rozhodčích jsou všichni členové ŠSČR povinni spolupracovat s komisí při průběhu kárného řízení.
6. Zjistí-li komise rozhodčích v průběhu kárného řízení, že je nutné v dané věci zahájit disciplinární řízení, předá věc příslušné disciplinární komisí.
7. V kárném řízení může komise rozhodčích udělit tyto tresty:
 - a) napomenutí
 - b) důtka
 - c) omezení výkonu funkce rozhodčího
 - d) zákaz výkonu funkce rozhodčího
8. Tresty omezení výkonu funkce rozhodčího a zákaz výkonu funkce rozhodčího se ukládají na dobu nejméně 1 měsíc a nejvýše 2 roky. Vždy je třeba uvést, kterým dnem se výkon trestu začíná.
9. Pro kárné řízení se přiměřeně použijí ustanovení Disciplinárního řádu ŠSČR.

Článek 10 – Platnost rozhodcovské třídy

1. Platnost mezinárodních titulů rozhodčích se řídí legislativou FIDE.
2. Platnost třídy ÚR není časově omezena.
3. Platnost tříd R1, R2 a R3 začíná dnem, kdy je třída rozhodčímu zaznamenána do databáze a končí 31.12. čtvrtého roku po záznamu do databáze.
4. a) Platnost tříd R1, R2 a R3 se prodlužuje na základě účasti na semináři rozhodčích a doložení dosavadní praxe.
b) Rozhodčí, který se zúčastní semináře rozhodčích a nedoloží svou dosavadní praxi či jehož dosavadní praxe nebude shledána jako dostatečná, má možnost absolvovat písemný test zaměřený na Pravidla šachu FIDE a Soutěžní řád ŠSČR. Dosáhne-li v tomto testu rozhodčí alespoň 75 % možných bodů, platí, že splnil podmínky pro prodloužení platnosti třídy.
5. Rozhodcovská třída zaniká se zánikem členství v ŠSČR.
6. Rozhodčímu, jenž nesplnil podmínky prodloužení platnosti třídy rozhodčího (čl. 10, odst. 4), se po uplynutí příslušné lhůty (viz čl. 10, odst. 3) pozastavuje platnost jeho třídy rozhodčího. Na rozhodčího, jemuž byla pozastavena platnost třídy rozhodčího, se hledí, jako by rozhodčím nebyl.
7. Rozhodčí si může platnost své třídy rozhodčího, jež mu byla pozastavena, obnovit tak, že absolvuje příslušné školení rozhodčích a složí zkoušku. Za účelem prokazování práva účasti na příslušném školení vede KR ŠSČR evidenci rozhodčích, jimž byla pozastavena platnost třídy rozhodčího.

Článek 11 – Evidence rozhodčích

1. Rozhodčí jsou evidováni v centrální databázi ŠSČR, v databázi KR ŠSČR a v databázích KR KŠS.
2. Bližší podmínky evidence rozhodčích stanoví KR ŠSČR ve směrnici.

Článek 11a – Společná ustanovení

1. Pro účely posuzování platnosti třídy rozhodčího se na členy ŠSČR evidované v databázi členů ŠSČR jako vyřazené hledí jako na osoby, jimž členství v ŠSČR zaniklo dnem, od něhož jsou v databázi členů ŠSČR evidováni jako vyřazení.
2. Pro účely posuzování splnění věkové podmínky pro účast na školení rozhodčích platí, že podmínku splnil též ten, kdo daný věk dovrší v roce, v němž se školení rozhodčích koná.

Článek 12 – Přejídná a závěrečná ustanovení

1. Zrušují se Statut rozhodčích ŠSČR a Směrnice pro přípravu rozhodčích všech tříd ze 6. 9. 2002, schválené VV ŠSČR dne 9. 9. 2002.
2. Rozhodčím, kteří získali třídu R1, R2 nebo R3 před 31.12. 2004 platí tato třída do 31.12.2007. Nesplní-li tito rozhodčí do 31. 12. 2007 podmínky pro prodloužení platnosti třídy, rozhodcovská třída jim 1. 1. 2008 zanikne. Zaniklou rozhodcovskou třídu není možné obnovit.
3. Rozhodčí, který získal třídu R1 či R2 před 31.12.2004 a nesplnil podmínky pro prodloužení platnosti této třídy, se může do 31.12.2007 zúčastnit semináře rozhodčích a splnit na něm podmínky pro prodloužení platnosti třídy nižší (R2 respektive R3).
4. Rozhodčí, kteří získali třídu ÚR před nabytím účinnosti tohoto Statutu se považují za rozhodčí, kteří získali třídu ÚR podle tohoto Statutu.
5. Rozhodčí, kteří získali třídu R1, R2 nebo R3 po 1.1.2005, se považují za rozhodčí, kteří získali příslušnou třídu rozhodčího podle tohoto Statutu.
6. Rozhodčí, kteří jsou narozeni v roce 1992 a dříve a v době do 1.10.2008 složili úspěšně zkoušku R2, aniž před tím dovršili věk 18 let, nabývají třídu R2 ke dni 1.10.2008. KR ŠSČR vystaví všem rozhodčím, na něž se vztahuje první věta, osvědčení o nabytí třídy R2. Žádosti o udělení třídy ÚR a mezinárodních titulů rozhodčích budou až do přijetí zvláštní směrnice posuzovány podle dosavadní úpravy.
7. Tento Statut nabývá účinnosti třicátým dnem po schválení VV ŠSČR. Změny provedené usnesením L1/2008 nabývají účinnosti 1.10.2008.

Statut byl schválen KR ŠSČR dne 16.9.2006 a VV ŠSČR dne 6.11.2006. Usnesení L1/2008, kterým se mění Statut bylo schváleno KR ŠSČR dne 5.9.2008 a VV ŠSČR dne 15.9.2008